

Nowe zasady fotowoltaiki – co trzeba o nich wiedzieć?

O tym, że pojawią się nowe zasady fotowoltaiki, mówi się już od pierwszego kwartału 2021 roku. Niedługo później, bo już w czerwcu, konsumenci mogli zapoznać się z pierwszym projektem nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii (OZE), a 30 października 2021 roku ostateczna wersja weszła w życie. Co dokładnie się zmieniło? Jakie informacje powinien mieć każdy posiadacz paneli, a także osoby planujące rozpocząć korzystanie z OZE? Przedstawiamy wszystkie nowe warunki fotowoltaiki!

Nowe zasady rozliczania fotowoltaiki – system opustów (net-metering) a net-billing

Fotowoltaika na nowych zasadach to przede wszystkim zmiana systemu rozliczania prosumentów ze zgromadzonej w sieci nadwyżki energii. Zamiast znanego dotychczas modelu opustów (nazywanego również net-meteringiem), będzie obowiązywać net-billing. By w pełni zrozumieć zachodzące zmiany, warto przypomnieć, na czym dokładnie polegają oba te systemy.

- **System opustów (net-meteringu) – stare zasady rozliczania fotowoltaiki**

W systemie opustów prosument wprowadza ewentualną nadwyżkę wyprodukowanej energii do sieci. Ta może być tam magazynowana przez cały rok. Po przekazaniu tej nadwyżki użytkownik instalacji fotowoltaicznej otrzymuje tak zwany opust, czyli możliwość odebrania większej części tej nagromadzonej przez siebie energii w okresie magazynowania. Gdy zatem panele fotowoltaiczne będą pracowały mniej efektywnie, np. zimą lub w nocy, to konsument do zasilania urządzeń domowych może wykorzystywać odprowadzoną wcześniej nadwyżkę energii. O tym, ile dokładnie wynosi opust, czyli ile „odłożonej” energii można odebrać, decyduje wielkość instalacji:

- do 10 kW – 80%, czyli 0,8 kWh za każdy wprowadzony 1 kWh,
- od 10 kW do 50 kW – 70%, czyli 0,7 kWh za każdy wprowadzony 1 kWh.

- **System net-billingu – nowe zasady rozliczania fotowoltaiki**

Nowe zasady rozliczania fotowoltaiki opierają się na systemie net-billingowym, czyli rozliczeniu finansowym typu sprzedaż-wykup. W jego przypadku magazyn energii znany z systemu opustów zostaje zamieniony na depozyt pieniężny. Użytkownik instalacji fotowoltaicznej nie odprowadza już nadwyżki wyprodukowanej energii – zamiast tego sprzedaje ją operatorowi sieci. Uzyskana kwota zostaje

przekazana do depozytu klienta. Następnie, gdy ten musi skorzystać z wyprodukowanej nadwyżki, energia oddana do sieci jest kupowana ze środków nagromadzonych po wcześniejszej sprzedaży. Gdy zatem panele fotowoltaiczne nie produkują odpowiedniej ilości energii, to konsument może wykupić wirtualnymi pieniędzmi z depozytu nadwyżkę, którą wcześniej sprzedał operatorowi sieci.

Stawki sprzedaży nadwyżki będą początkowo (do 20.06.2024 roku) rozliczane według średniej ceny energii z Towarowej Giełdy Energii. Z kolei od 1.07.2024 roku będą obowiązywać stawki godzinowe sprzedaży. Natomiast wykupienie sprzedanej wcześniej energii odbywa się według taryfy dostawcy.

Z kwoty zgromadzonej na depozycie konsumenckim można skorzystać w ciągu 12 miesięcy. Jeżeli klient nie zużyje jej w całości, to pod koniec 13. miesiąca otrzyma zwrot w wysokości 20% jej wartości.

Nowe zasady rozliczania fotowoltaiki – kiedy wchodzi w życie?

Nowe zasady fotowoltaiki są wprowadzane trójetapowo i rozłożone w czasie od 2022 do 2024 roku. Kalendarium zmian wynikających z nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii jest następujące:

- **Od 1 kwietnia 2022 roku do 30 czerwca 2022 roku** – okres przejściowy. Przez te trzy miesiące osoby, które zamontowały fotowoltaikę po 31 marca 2022, obowiązywał jeszcze stary system rozliczania. Po ich upływie wszelkie nadwyżki zgromadzonej energii zostały rozliczone według średniej ceny miesięcznej z czerwca 2022 roku, a prosumenci przeszli na nowy system.
- **Od 1 lipca 2022 roku do 30 czerwca 2024 roku** – drugi etap. W tym okresie zgromadzone nadwyżki energii będą rozliczane na podstawie średnich cen rynkowych z poprzedniego miesiąca.
- **Od 1 lipca 2024 roku** – ostatni etap. Od tej daty energia wprowadzona do sieci elektroenergetycznej oraz z niej pobierana będą rozliczane odrębnie. Zgromadzone nadwyżki energii będą obowiązywały taryfy dynamiczne. Termin ten oznacza wyliczenia według giełdowych cen godzinowych. Z kolei energia pobierana będzie rozliczana zgodnie z ceną ustaloną przez jej sprzedawcę.

Co istotne, prosumenci, którzy założyli fotowoltaikę przed 31. marca 2022 roku, mogą korzystać ze starych zasad rozliczania jeszcze przez 15 lat, licząc od daty instalacji. Dotyczy to również osób, które po 1 kwietnia rozbudowały obecną instalację o dodatkowe panele. Należy jednak pamiętać, że o takiej rozbudowie trzeba poinformować operatora sieci w terminie do 14. dni od zakończenia prac. W razie niespełnienia tego ustawowego warunku na prosumenta zostanie nałożona kara w wysokości 1000 zł.

Jeżeli zatem prosumenci zdecydowali się na montaż paneli fotowoltaicznych np. w 2018 roku, to mają możliwość rozliczania się według poprzednich warunków do 2033 roku. Nie oznacza to jednak, że muszą; obecni prosumenci mogą również przejść na nowe zasady rozliczania fotowoltaiki. Z kolei osoby, które zamontowały fotowoltaikę od 1 kwietnia 2022 roku, niemal automatycznie przeszły na nowe warunki. „Niemał”, ponieważ do 30 czerwca 2022 roku obowiązywał je wspomniany okres przejściowy.

Nowe zasady fotowoltaiki – zmiany w definicji prosumenta

Nowe zasady rozliczania fotowoltaiki w 2022 roku wprowadzają również zmiany w pojęciu prosumenta. Według starych warunków prosumentem była osoba, która wytwarza energię przy pomocy mikroinstalacji z odnawialnych źródeł energii na własny użytek, a więc jednocześnie ją produkuje i z niej korzysta (pro-ducent, kon-sument). Co istotne, wytwarzanie energii nie mogło mieć związku z prowadzeniem działalności gospodarczej. Nowelizacja ustawy o OZE rozszerzyła nieco to pojęcie, definiując trzech różnych prosumentów:

- **Prosument indywidualny** – jest nim osoba fizyczna, a także stowarzyszenie oraz przedsiębiorstwo, które jednocześnie wytwarza energię i ją zużywa.
- **Prosument zbiorowy** – osoba mieszkająca w budynku wielorodzinnym (np. bloku lub domu z oddzielnymi gospodarstwami), która korzysta z energii wytwarzanej przez fotowoltaikę zarówno do zasilania części wspólnych, jak i indywidualnych, przy czym moc instalacji nie może być większa niż 50 kW.
- **Prosument wirtualny** – osoba lub przedsiębiorstwo, które wytwarza energię w innym miejscu, niż to, gdzie ją wykorzystuje. Dzięki takiemu statusowi istnieje możliwość korzystania z energii odnawialnej wytwarzanej przez instalację znajdującą się poza miejscem zamieszkania. Można zatem np. wykupić udziały w farmie fotowoltaicznej, by tam produkować energię i odbierać ją u siebie.

Czy fotowoltaika na nowych zasadach wciąż się opłaca?

Nowe zasady fotowoltaiki sprawiły, że wiele osób zastanawia się nad rentownością przejścia na odnawialne źródła energii. Cena sprzedaży nagromadzonej energii będzie bowiem ustalana na podstawie wartości rynkowych – początkowo średniej miesięcznej, a następnie godzinowej, czyli mocno zmiennej. Z kolei jej wykup ma już obowiązywać po stawkach określonych przez dostawcę, co może powodować

spore rozbieżności. O opłacalności zmian zasad rozliczania fotowoltaiki decyduje zatem cennik operatora sieci.

Z NAZWA MARKI nowe warunki fotowoltaiki są dla konsumentów równie opłacalne, co system opustów. Nasza oferta obejmuje bowiem cennik NAZWA PRODUKTU, w ramach którego pomniejszamy rachunek za energię o wartość wyprodukowanej energii i po tej samej stawce, po jakiej ją sprzedajemy. Oznacza to, że przeliczenia energii oddanej i pobranej dokonujemy według tej samej stawki. Nasi klienci otrzymują również rabat w wysokości 100% na zmienne opłaty dystrybucyjne w taryfie G12w – nie są zatem stratni na żadnym etapie. Co więcej, osoby dopiero zainteresowane montażem instalacji fotowoltaicznej, mogą skorzystać z naszej oferty finansowania nawet do 100% wartości inwestycji. Dzięki temu mają możliwość rozłożenia płatności na wygodne raty.